

Drago Kladnik (urednik):

Slovenija VIII

Ekскурzije Ljubljanskega geografskega društva

Ljubljana 2018: Ljubljansko geografsko društvo, Založba ZRC, 221 strani,

ISBN 978-9161-05-0120-6

Ljubljansko geografsko društvo ima bogato tradicijo organiziranja ekskurzij. Ohranjati mu uspeva tradicijo, da so prav vse izvedene ekskurzije predstavljene v vodnikih. Letos je izšel že osmi vodnik z opisi ekskurzij po Sloveniji.

Devet ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva je bilo izvedenih med junijem 2015 in majem 2018. Dodana je ekskurzija, ki je bila septembra 2014 izvedena v okviru znanstvenega posveta ob 90-letnici prvega zavarovanja Doline Triglavskih jezer.

Prva ekskurzija nas popelje v Maribor, druga nas vodi na severovzhod države v Prekijo, tretja nas seznani z razvojem Velenja in njegove okolice, četrta s Sevnico in njenim bližnjim zaledjem, peta nas vodi na Kočevsko, šesta nas seznani z odročnimi Baško grapo, Čepovanskim dolom in Trebušo, sedma na popelje v Podbrdo po italijanskih utrdbah ob nekdanji rapalski meji, predzadnja, osma, v bohinjski in poključki del Triglavskega narodnega parka, zadnja pa nam Dolino Triglavskih jezer predstavi s naravnogeografskega vidika.

Vodnik predstavlja opise z devetih ekskurzij. Prvi opis z naslovom »Maribor« avtorjev Igorja Žiberne, Lučke Lorber in Vladimirja Drozga nas popelje v drugo največje slovensko mesto Maribor, kjer se seznamimo s tamkajšnjo urbano geografijo, začetkom razvoja industrijske cone Tezno, prostorskim razvojem mesta, pa tudi kmetijstva na njegovem obrobju. Na poti je podrobneje opisanih sedem postaj: Poslovno-proizvodna cona Tezno, Meranovo, Piramida, Mestni park in Hutterjeva vila, Soseska ob Gosposvetški cesti, Vurnikova kolonija ter Maribor-jug in soseska S-23.

Drugi opis z naslovom »A v Prlekijo bi šli? Kje pa je to?«, ki ga je napisal Srečko Pavličič je šegavo zasnovan regionalno geografski opis in pravcata doživljajsko-literarna umetnina, ki pa ji vseeno do-dobra uspe obelodaniti tamkajšnji zgodovinski in sodobni razvojni utrip. Na poti je podrobno opisanih štirinajst postaj: Križevci pri Ljutomeru, Ljutomer – hipodrom, Ljutomer – Park 1. slovenskega tabo-
ra, Ljutomer – Trg Jakoba Babiča, Ljutomer – župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika, Ljutomer – Miklošičev trg, Ljutomer – Galerija Anteja Trstenjaka, Ljutomer – Glavni trg, Pristava, Železne Dve-ri, Jeruzalem, Kog, Središče ob Dravi ter Zasavci.

Tretji opis z naslovom »Velenje z okolico« avtorice Nele Halilović nas popelje v vrtno mesto v Šaleški dolini, kjer se seznanimo z njegovim prostorskim razvojem, okoljsko sanacijo Šaleških jezer in podežel-jem v okolici mesta. Podrobneje je opisanih pet postaj: Velenjski grad, Velenje – mestno središče, območje Šaleških jezer, Šenbric, Hrastovec – kmetija Karničnik.

Četrty opis z naslovom »Sevnica z okolico« avtorja Janeza Levstika podrobno faktografsko opiše Sevnico in njeno okolico, ki je kot rojstni kraj Melanije, žene trenutnega ameriškega predsednika Do-nalda Trumpa postala precej bolj prepoznavna na turističnem zemljevidu. Podrobneje je opisanih osem postaj: Dolenji Boštanj, most čez Savo, Sevnica – tovarna Lisca, Sevnica – Kopitarna, Grad Sevnica, Hidroelektrarna Blanca, Boštanj, Lisca.

Peti opis z naslovom »Kočevska« avtorja Jerneja Trpina opisuje najbolj gozdnato slovensko pokra-jino, kjer nas seznanj z nekdanj zaprtimi vojaškimi območji in delčkom podzemnih varovalnih objektov v Gotenici ter razvojem turizma na Kočevskem. Podrobneje je opisanih sedem postaj: Prigorica, Go-tenica, Kočevska Reka, Mozelj, Rudniško jezero, Željnske jame, Ložine.

Šesti opis z naslovom »V Baško grapo, Čepovanski dol in Trebušo« avtorja Marjana Luževiča je re-gionalnogeografski opis Baške grape, Čepovanskega dola in Trebuše. Podrobneje je opisanih devet postaj: Petrovo Brdo, Podbrdo, Soteska Driselpoha, Vetrovalna, slap Sopot, Čepovan, Drnulk in Podkobilica, Podkobilski most in Krtova domačija, Dolenja Trebuša.

Sedmi opis z naslovom »Po poteh rapalske meje – Zgodovinska pot Podbrdo« avtorja Gregorja Žorža je zgodovinsko-geografski članek o italijanskem varovanju rapalske meje in je izrazito osredinjen na vojaško doktrino. Podrobneje so opisane štiri postaje: Petrovo Brdo, Zalodnikarjev grič, Robarjev grič, Podbrdo.

Osmi opis z naslovom »Triglavski narodni park – Bohinj in Pokljuka« avtorice Renate Mavri na območju Triglavskega narodnega parka podrobneje predstavlja regionalno-razvojne vidike Bohinja in Pokljuke. Poglobi se v vpliv človekovih dejavnosti na nosilno zmogljivost zavarovanega območja. Po-drobneje je opisanih šest postaj: Ribčev Laz – Hostel pod Voglom, Ukanc, Stara Fužina, Srednja vas, Gorjuše, Pokljuka – Goreljek.

Deveti, zadnji opis z naslovom »Nekatere geološke in geomorfološke posebnosti Doline Triglav-skih jezer« avtorjev Matije Zorna, Andreja Šmuca in Mateje Ferk, je po svoji zasnovi, izvedbi in dosledni uporabi znanstvenega aparata povsem resno znanstveno delo. Podrobneje je opisanih šest postaj: Dvoj-no jezero, postaja 50 Slovenske geološke poti, nad planino Pri Utah, Jezero v Ledvicah, nad Jezerom v Ledvicah, vzhodno nad Zelenim jezerom.

Učitelji geografije lahko iz vodnika črpajo ideje za izvedbo ekskurzij v lastni režiji, drugi pa se lah-ko podrobno seznanijo s predstavljenimi slovenskimi pokrajinami. V opisih so navedene priporočljive točke za postanke in temeljiteše ogleda.

Primož Pipan